

Halottak napján a megye híres szülöttei előtt is tisztelgünk

Dízsírhely a nagyoknak

A költőfejedlem emlékére gyűjtja meg mécsesét élő leszármazottja, Thékes István

Fotó: Schmidt Andrea

Gregor Józsefet a harmincegyedik városi dízsírhelyre temetik november 3-án 15 órakor, a Belvárosi temetőben. Az önkormányzat díszpolgárok, a város neves szülötteinek adományoz olyan sírhelyet, amelynek gondozását is vállalja.

Thékes István megyei sportigazgató, aki Juhász Gyula oldalági leszármazottja, minden évben többször is ellátogat a költőfejedlem sírhelyére. Tegnap lapunk is megörököltette, amint a közelgő halottak napja alkalmából mécses gyújtott a dízsírhelyen. A Thékes család öt sírhelyet gondoz, négyet a Belvárosi, egyet a református temetőben. Juhász Gyula dízsírhelyét a költő születésének 120. évfordulója alkalmából, 2003-ban újította fel a város, ekkor feketemárvány-burkolatot kapott.

Thékes István családja nemrégiben hozta rendbe a Juhász és a Kálló család közös sírját: ott nyugszik Juhász Gyula édesapja, édesanyja, s a költő testvére is, aki Thékes István nagyapja volt. A közelben található Király-König Péter sírja: a zeneszerző, a zene-konzervatórium egykori igazgatója Juhász Gyula lánytestvérét, Margitot vette feleségül. A családi legendárium szerint a koszorús költő sose ment ki úgy a temetőbe, hogy ne vitt volna virágot Dankó Pista síremlékéhez. Thékes István azt mesélte el lapunknak, hogy amíg Király-König Péterné, Margit néni élt, őt és bátyját, *Thékes Lászlót* gyakran magával vitte a temetőbe: a sír mellett álló pad alatt elzárva tartott ásóval, kapával dolgoz-

ERDEI, GUJDÁR, SZÁNTÓ KOVÁCS NYUGHELYE

Az első és a második világháború hősi halottainak sírjai mellett Erdei Ferenc és Szirbik Imre nyughelye is védelmet élvez Makón. A csongrádi temetőben nincsen védett sír, és a helyi védelemre javasolt építmények között sincs nyughely. A szentesi önkormányzat saját halottjaiként temette el a város díszpolgárait: Dorogi Zsigmondot, Guidár Sándort, dr. Szalva Pétert, dr. Zsoldos Ferencet és Tokácsli Lajost. A halottak napja alkalmából koszorúznak és gyertyát gyújtanak a temetőben, akárcsak Katona Kiss Ferenc festőművész és a vagyonát a városra hagyó Kőrösi Lajos nyughelyénél. Hódmezővásárhely elhunyt jelei között a legközelebbi Kincses temetőben dízsírhelyen pihennek. Itt nyugszik többek között Soós István és Rapcsák András polgármester, Tornyai János, Fejér Csaba, Csikós András festőművész, az agrárszocialista mozgalom ismert alakja, Szántó Kovács János, valamint Nagy Jócó operatőr. A legtöbb védett sír az első és második világháborúban elhunyt magyar, illetve szerb, román és orosz katonáké.

gattak, olykor meg is uzsonnáztak. Ezért szép emlékeket őriz a temetőből.

Juhász Gyula dízsírhelyet kapott Szeged városától. *Hódi Lajos*, a Szegedi Testamentum Kft. ügyvezető igazgatója elmondta, harminc, az önkormányzat által gondozott dízsírhely állít emléket a város híres szülötteinek, díszpolgárainak vagy azoknak, akik sokat tettek Szegedért: többek között Kállay Albertnek, Móra Ferencnek, Klauzál Gábornak, Dankó Pistának, Reizner Jánosnak, Tö-

mörkény Istvánnak, Vaszy Viktornak – ha csak a Belvárosi temető listáját olvassuk. Gondozott sírhely járt Bálint Sándornak az Alsóvárosi, Dugonics Andrásnak, Kálmány Lajosnak a Dugonics temetőben is. A védett sírokat ápolják, felújítják az önkormányzat költségén.

Hogy kik kaphatnak dízsírhelyet Szegedtől, arról a városi kegyeleti bizottság javaslata a közgyűlés határoz. Ugyanakkor az 1990-ben létrehozott országos Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság tagjai egy ügynevezett virtuális nemzeti sírkertet is létrehozta, és további nyolcvan szegedi sírhelyet vettek fel a listára a meglévő harmincon kívül. Még nincs döntés arról, hogy ezeket az államilag védett sírokat – amelyekhez nem szabad hozzányúlni – ki gondozza majd, kit terhelnek a költségek.

Kevesen tudják, hogy az 1848–49-es szabadságharc egyik honvédtábornoka Szegeden halt meg kolerában 1849. július 30-án – csak pár hónappal azelőtt, hogy társait Aradon kivégezték. Temetésén Kossuth Lajos és a kormány több tagja is megjelent. Szülőfaluja, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kemece azonban nemrégiben jelentkezett híres szülöttje földi maradványaiért, ezért exhumálták, és a közeljövőben újratemetik a nemzeti kegyeleti bizottság hozzájárulásával.

F. K.

ÜNNEPI MISEREND, TEMETŐI NYITVA TARTÁS

A szegedi dómban holnap, mindenszentek ünnepén reggel 7 órakor és délelőtt 10 órakor tartanak misét. Este 6 órakor a püspöki misét Kiss-Rigó László megyés püspök celebrálja. Csütörtökön, halottak napján reggel 7 órakor a dómban tartanak misét, majd délelőtt 10 órától az ott nyugvó halottakért az altemplomban. Este 6 órakor püspöki mise lesz a dómban, főcelebráns Kiss-Rigó László megyés püspök. Az altemplom november 2-áig reggel 8 órától délután fél 6-ig tart nyitva.

A Belvárosi temető mindennap reggel 7 órától este 8 óráig tart nyitva. Munkanapokon 600 forint befizetése ellenében hajthatnak be a gyászólok autóját a temető területére. November 1-jén körforgalmi rend lesz érvényben, ezen a napon ingyenesen lehet autóját behajtani.

Tombolt a vihar Csongrádban is

Hétfőre virradóra az igen erős, orkán erejű szél az ország több részén gondokat okozott – vastag ágakat, fákat csavart ki a szél Csongrád megyében is.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Csongrád megyét sem kerülte el a hirtelen jött szél. A meteorológiai állomás regionális központjától kapott információink szerint óránként 86 kilométeres sebességű szél tombolt. A viharos idő vasárnap este érkezett és tegnap estig tartott.

Több esetben is riasztották a tűzoltókat. Szegeden két fa dőlt az

úttestre, az egyik Petőfitelepen, a Duda utcában, a másik pedig Rókuson a Bodzafa utcában. A tűzoltók a riasztás után néhány perccel érkeztek a helyszínre, majd a fákat feldarabolták ezzel megszüntetve a forgalmi akadályt. Mindkét esetben a művelet körülbelül egy órát vett igénybe. A Kossuth Lajos sugárútról többen jelezték az illetékeseknek, hogy az ott lévő nyárfák balesetveszélyesnek tűntek a viharban, de itt komoly gond nem volt. A Szent István téren a víztorony zászlórúdja meghajlott.

Makón, vasárnap este a Deák Ferenc utcában egy platánfa 25-30

centiméter átmérőjű ága szakadt le, három emelet magasból és betörte az egyik lakás ablakát. A Ruzsát és Üllést összekötő úton is kidőlt egy fa. A katasztrófavédelem ügyelete szerint nagymértékű anyagi kár nem keletkezett a megyében.

Tegnap 10 fokalos maximális hőmérséklet mellett egész nap erős széllelkések voltak. A déli, kora

délutáni órákig többfelé viharos lökések kísérték az északi, északi-keleti szelet, óránként megközelítőleg 60-75 kilométeres sebességgel. A szállókések estére alábbhagytak. Az előrejelzés szerint ma reggelre a száraz levegő gyorsan lehűl, többfelé számítanak fagyra. Holnaptól további lehűlés várható egészen péntekig.

HAVAZÁS

Skandinávia északi területein, különösen Lappföldön már egy hete tart a kemény tél. Az időnként mínusz 15 fokalos hajnalok mellett sokfelé esett hó, a legnagyobb hó vastagsága eléri a 30 centit. Magyarországon csütörtökre mutatnak havazást az előrejelzések.

Élet, halottak napján

FARKAS CSABA

Én nem tudom, másoknál hogy volt – de nálunk gyerekkoromban nem számított divatnak az, hogy minket, gyerekeket mindenszentekkor, halottak napján temetőbe cipeljenek a felnőttek.

Azaz most már tudom: másoknál sem volt az. Legalábbis az a néhány ember, akivel ezügyben a minap beszéltem, mind azt kommunikálta: őket bizony otthon hagyták ilyenkor a szülők-nagyszülők – alkalmasint bezárták őket a szobába, játszani.

Újabbán más a helyzet. Gyereksírás – átjavitjuk: -kacagás – veri föl a temetők csöndjét (javítjuk: zsvajját) ilyenkor. Ez nekem, és még sokaknak, kissé talán furcsa – ismét sokaknak viszont egyáltalán nem az. „Jó, ha a gyerek tudja, ki volt a dédike” – fogalmazott egy anyuka az alsóvárosi temetőben tartott, kevéssé reprezentatív közvélemény-kutatásunk kapcsán. „Tudnia kell, hogy ki volt a világ legjobb nagypapája” – mondták arrébb, sírkarbantartás közben. Még arrébb nem mondtak semmit: a világ legtermészetesebb dolgának tartják, hogy miközben a nagyszülők árvácskák ágát kapálják, kicserélik a vizet a krizantémok műanyagflaskájában – a gyerekek bújócskát játszanak a sírok között.

Tiszteletlenség ez? „Túl életes”, a halál sírkertjében? Első pillanatra annak érzem – aztán elgondolodom. Az élet része a halál. Attól, hogy a temetőben holtak vannak elhantolva – az élőknek még nem kell élőhalottaként viselkedniük. Ha a gyerekek nem tudják meg, ki volt a dédike, ki volt a nagypapa – hogy egyáltalán, léteztek, sőt léteztek előttük is, és fognak is létezni, nemzedékek és nemzedékek még – talán még nagyobb tragédiaként élik meg azt, mikor majd létfontaluk foszladozni kezd és elszakad.

Most persze könnyű okosnak lenni – a síron túlról aligha fog reklamálni valaki. Senki nem kér helyesbítést: nem így van, hanem ellenben úgy. Egy bizonyos, attól, hogy mindenszentekkor, halottak napján ma már egész családok mennek megemlékezni, felnőttek-gyerekek vegyesen viszik a mécses-virágot-koszorút – inkább élő lesz a világ, mint holt.

És az is biztos, hogy ennek halottaink is csak örülnek.

A gyűléseken eldőlhet, hogy megvan-e a népakarat

Toroczkai Szeren alkotmányozna

A magyar állam költségvetése alapítványként működne, az adózás önkéntes lenne – ez az egyik jellemzője annak a Magyarországnak, mely az alkotmányozó nemzetgyűlés után létrejönne. A gyűlés akár Őpusztaszeren is lehetne – közölte Toroczkai László.

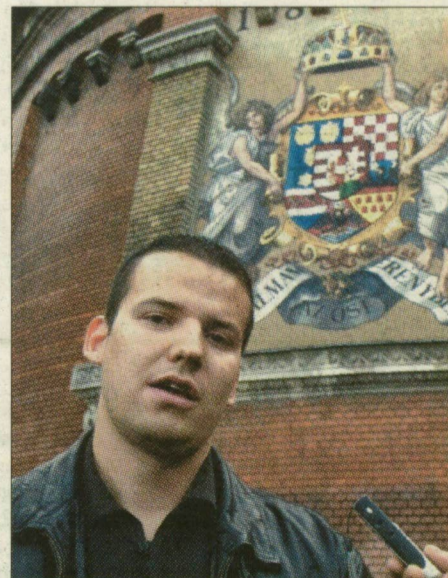
öt, hogy tegye meg a szükséges lépéseket az alkotmányozó nemzetgyűlés összehívásához. A jogi háttér kidolgozásához többek között Papp Lajos pécsi szívbézszt (a professzor egy alkalommal a szegedi tüntetésen is felszólt) és Makovecz Imre építészeti kéri fel.

Toroczkai elmondta azt is, hogy az általuk megvalósítandó új magyar állam költségvetése alapítványként működne. Ez azt jelenti – fejtette ki –, hogy a most erővel megteremtett adó helyett mindenki önkéntes alapon adózna. Aki nem akar, azt nem köteleznék, de aki úgy dönt, hogy fizet, annak sem kellene oráni összeget erre áldozni, legföljebb néhány ezer forintot. Ehhez persze népakarat kell – hangsúlyozta Toroczkai. Hogy a népakarat megvan-e, az november 25-én dőlhet el. Az országos zert megalkult forradalmi bizottmányok erre a napra népgyűléseket szerveznek. Ha ezeken elegen összejönnek, megalakulhat a nemzetgyűlés, melynek képviselői nem pártok, hanem például szakmai csoportok követei lennének, és nem párttagként, hanem személyként méretetnének meg magukat a választáson.

– Szükség lesz alternatív médiára is, amely a valóságról tájékoztat – közölte az ifjúsági mozgalom vezetője. Ezt vagy a már most létező televíziók, újságok közül választanák ki, vagy ha egyiket sem találják alkalmasnak, újat hoznak létre.

A lovaglással kapcsolatban elmondta: ezt félig-meddig humornak szánta, de egyébként el tudná képzelni, hogy például Verőce polgármestere, Bethlen Farkas lóháton érkezzen a nemzetgyűlésbe.

Kérdésünkre Toroczkai bevallotta, hogy ő maga nem tud lovagolni, de ha esetleg őt is megválasztanák, megtanulna.

A magyar nemzeti bizottság ügyvivője, Toroczkai egy fővárosi sajtótájékoztatón

Fotó: MTI/Soós Lajos

G. ZS.